

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIA-1151/11-A

Název kontrolované osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola Dr. Edvarda Beneše, Praha 9 – Čakovice, náměstí Jiřího Berana 500
Sídlo:	nám. Jiřího Berana 500, 196 00 Praha 9 - Čakovice
IČO:	70 918 805
Identifikátor:	600 040 500
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Martinem Střelcem, ředitelem školy
Zřizovatel:	Městská část Praha - Čakovice, nám. 25. března 121, 196 00 Praha 9 - Čakovice
Místo inspekční činnosti:	Základní škola, nám. Jiřího Berana 500, Praha 9 Školní družina, Dyjská 715, Praha 9
Termín inspekční činnosti:	4. – 7. října 2011

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost byla vykonána v základní škole podle § 174 odst. 2 písm. b), c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, k termínu inspekce (dále školský zákon).

Inspekce byla vykonána na základě dvou podnětů zákonných zástupců žáků.

Aktuální stav školy

Příspěvková organizace vykonává činnost základní školy, školní družiny a školního jídelny v souladu se zápisem v rejstříku škol a školských zařízení. K termínu inspekce škola vzdělávala 649 žáků (kapacita školy 700) ve 26 třídách. Dva žáci plní povinnou školní docházku individuálním vzděláváním, bez pravidelné účasti ve vyučování. Škola realizuje ve všech ročnících *Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Škola – perspektiva pro život* (dále ŠVP).

Výuku zajišťuje 36 učitelů (na prvním stupni 20, na druhém 16), z nichž 7 je bez odborné kvalifikace, 3 si ji doplňují vysokoškolským studiem.

Školní družina (dále ŠD) sídlí v samostatné budově. Z důvodu nedostačujícího prostoru jsou 3 oddělení umístěna v základní škole v učebnách prvního stupně. Ke své činnosti může využívat i její další vybavení (tělocvičnu, knihovnu, počítačové učebny atd.). Vzdělávání podle *Školního vzdělávacího programu pro školní družinu* zabezpečuje 8 kvalifikovaných vychovatelů. V 8 odděleních je 240 žáků, kapacita je využita na 100%.

Škola aktuálně poskytuje péči 54 žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), zařazených v běžných třídách. Při vzdělávání 3 žáků se zdravotním postižením pomáhají 3 asistenti pedagoga. V letošním školním roce byla zřízena v souladu s právním předpisem přípravná třída, do které ředitel přijal 8 žáků.

Budova školy je z velké části bezbariérová. V uplynulých dvou letech byly zlepšeny materiální předpoklady vzdělávání vybudováním třetí počítačové pracovny, venkovní učebny na zahradě školy, místnostmi pro reedukaci žáků se SVP a pro přípravnou třídu. Částečně byl obnoven nábytek ve třídách a kabinetech. V 15 učebnách jsou k dispozici interaktivní tabule. V termínu inspekce probíhala dostavba dvou tříd a kabinetů v podkroví budovy. Nový nábytek byl zakoupen také do některých prostor ŠD.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Vzdělávací nabídka je obsažena v ŠVP. Promyšlené využití disponibilních hodin v učebním plánu a nadstandardní nabídka sedmnácti volitelných předmětů podporuje rozvoj osobnosti každého jedince. Výuku účelně doplňují četné projektové dny (loni např. *Kde se bere energie, Konference o vesmíru*, v tomto školním roce to jsou *Mezinárodní rok lesů, Zimní olympijské hry, Our lives here and there*) a mezinárodní programy (*Comenius – Partnerství škol, eTwinningové projekty - rozvoj jazykových dovedností, The Globe program – podpora přírodovědné gramotnosti, Ekoškola – prohloubení environmentálních znalostí*). V 9. ročníku žáci prezentují své získané kompetence v absolventských pracích.

Na ŠVP navazuje vzdělávací program školní družiny, který respektuje požadavky vymezené školským zákonem. Je přehledně strukturován, promyšleně formuluje výchovné a vzdělávací strategie ke klíčovým kompetencím, zapojení do projektů a nabídku kroužků.

Žáci na prvním stupni měli zvládnuté správné hygienické a pracovní návyky. Pracovali ukázněně, se zájmem, ochotně se zapojovali do vzdělávacího procesu, prezentovali získané znalosti a v některých třídách s přehledem využívali i interaktivní tabuli k procvičování učiva. Při samostatné, skupinové nebo společné práci efektivně rozvíjeli čtenářské dovednosti s ohledem na porozumění textu, jeho interpretaci a získávání informací. Velmi zdařilé prezentace přečtených knížek motivovaly spolužáky k samostatné četbě. Vlastní vymyšlené matematické příběhy promítnuté do slovních úloh, umožňovaly tvořivě využívat matematické operace a dobře procvičovat sčítání a odčítání. Žáci se SVP pracovali dle svého individuálního tempa, cvičení jim byla krácena a měli dostatečný prostor ke kontrole. Atmosféra ve třídách byla vstřícná a přátelská.

Na druhém stupni při výuce matematiky a v některých hodinách českého jazyka docházelo k rozvoji klíčových kompetencí v omezené míře. Žáci si účinně si rozvíjeli hlavně kompetenci k učení. Měli méně příležitostí k aktivnímu zapojení a ke spolupráci. Zadávané úkoly nebyly diferencované podle jejich individuálních schopností. Při vzdělávání, kdy byly využity kooperativní činnosti, byly účinně utvářeny především žákovské dovednosti komunikativní, sociální a personální, k řešení problémů i občanské.

Na obou stupních měli žáci málo příležitostí k rozvoji dovedností sebereflexe a vzájemného hodnocení.

Ve školní družině byli žáci vedeni ke kreativitě, vyjádření vlastních zkušeností a postojů. Vědomostní, tvůrčí a fyzické aktivity byly zaměřeny na prohlubování kompetencí sociálních, komunikativních, pracovních, k učení a k řešení problémů. Žáci pracovali samostatně, skupinově i společně. V rámci drobných soutěží i problémových úkolů aplikovali své znalosti, uplatňovali tvořivost, pohotovost a komunikativní dovednosti.

Bezproblémově proběhla adaptace **v přípravném ročníku**, kde děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky pod vedením erudované učitelky ve velmi dobrých materiálně-technických podmínkách zvládají hygienické návyky a pravidla při vzdělávacích aktivitách. V souladu s obsahem vzdělávání v ŠVP si při vhodně zvolených činnostech rozvíjeli a upevňovali potřebné dovednosti.

Škola sleduje a projednává **výsledky vzdělávání žáků** při jednáních pedagogické rady a v metodických orgánech. Systematicky však s nimi nepracuje, přestože výsledky při přechodu žáků z prvního na druhý stupeň jsou v některých předmětech alarmující. U žáků současného 7. ročníku došlo ke zhoršení o tři až čtyři klasifikační stupně (např. tři byli na konci 2. pololetí 5. ročníku z vlastivědy hodnoceni klasifikačním stupněm výborný a v 1. pololetí 6. ročníku ze zeměpisu stupněm nedostatečný, u jiných došlo v anglickém či českém jazyku ke zhoršení ze stupně chvalitebný na dostatečný, v matematice z chvalitebný na nedostatečný). V předmětu zeměpis bylo 15 žáků z 30 hodnoceno v 1. pololetí 6. ročníku stupněm dostatečný nebo nedostatečný atd. Výrazný nepoměr v hodnocení žáků na prvním a druhém stupni se zatím nepromítá do opatření přijatých vedením školy. Při hodnocení chování pedagogové vyváženě užívají k posílení pozitivního chování žáků udělování výchovných opatření. Zodpovědně přistupují i k hodnocení sníženým klasifikačním stupněm z chování. Škola se cíleně věnuje docházce žáků. Jejich zameškané neomluvené hodiny v uplynulém školním roce představují pouze 0,13 % celkové absence.

Učitelé pravidelně zadávají srovnávací testy v ročnících k hodnocení výsledků vzdělávání stanovených ve ŠVP, výsledky projednávají v metodických orgánech. K externí evaluaci škola využívá testy Scio. Žáci 5. ročníku dosáhli lepších výsledků ve srovnání s ostatními základními školami v českém jazyku, matematice a v osobních studijních předpokladech, žáci 6. ročníku v anglickém jazyku. Čtyři byli oceněni za nejlepší výsledky v Praze. Naopak podprůměrné byly výsledky žáků 9. ročníku v českém jazyku, matematice i v anglickém jazyce. Talentovaní žáci se každoročně úspěšně účastní obvodních či krajských kol vědomostních a sportovních soutěží.

Poradenské služby zabezpečují výchovná poradkyně, školní metodička prevence (obě vystudovaly patřičnou specializaci) a speciální pedagožka. Ta provádí pravidelnou reedukaci a pravidelně informuje prostřednictvím letáků zákonné zástupce a projednává s nimi problematiku péče o žáky se SVP. Pro 3 zdravotně postižené byly na základě žádosti rodičů vypracovány individuální vzdělávací plány (dále IVP), které obsahují náležitosti dle platné legislativy a jsou čtyřikrát za rok vyhodnocovány. Bezproblémové je začlenění 19 žáků-cizinců do vyučování.

Minimální preventivní program obsahuje řadu doporučení k zařazování tematických bloků do výuky, k vytváření přátelského klimatu ve škole, k minimalizaci projevů šikany, což se škole daří, ke zlepšení motivace žáků a k podpoře pozitivních vzájemných vztahů. K tomu přispívá i organizování navazujících školních akcí nebo besed pro rodiče. Přínosná je spolupráce s Policií ČR a Městskou policií, která připravuje programy pro žáky zaměřené na bezpečné chování i sebeobranu a rozvoj jejich právního vědomí. Pozitivní vliv na prevenci má realizace zájmových útvarů, kde žáci mohou smysluplně využívat volný

čas.

Škola zajišťuje bezpečnost žáků, je vstřícná vůči jejich potřebám. Psycholožka PPP a metodička prevence prostřednictvím dotazníků operativně provádějí šetření v jednotlivých třídách a s výchovnou poradkyní realizují aktivity pro posílení třídních kolektivů.

Žáci jsou pravidelně poučováni o možném ohrožení zdraví. S tím koresponduje i konstantní počet úrazů v posledních třech letech (zhruba 10 % ročně). Škola také dbá na zajištění bezpečnosti ve školní družině s výjimkou hřiště, kde zůstal po zrušení dopravního hřiště rizikový, zdraví žáků ohrožující povrch s neudržovanými hracími prvky (pískoviště, houpačka).

Hodnocení předpokladů školy podle požadavků školského zákona

Ředitel byl jmenován do funkce od 1. 11. 2009 a pro její výkon splňuje všechny předpoklady stanovené právním předpisem včetně absolvování studia pro ředitele. V letošním školním roce navíc zahájil bakalářské studium školského managementu. V organizačním řádu stanovil kompetence i odpovědnosti pracovníků školy. Ustanovil jednu zástupkyni a rozdělil si s ní úkoly v oblasti kontroly, systém však není zcela účinný. Dle jeho vyjádření s pedagogickou radou projednává všechny zásadní pedagogické dokumenty a opatření týkající se vzdělávací činnosti školy. *Záznamy z pedagogických rad* to však nedokládají. Analýzou dokumentace školy ČŠI zjistila některé další nedostatky:

- rozhodnutí ředitele v oblasti státní správy jsou správně vydávána při přijímání k základnímu vzdělávání, v zamítnutí žádosti o pokračování v základním vzdělávání není uvedena možnost zákonných zástupců odvolat se proti rozhodnutí ke krajskému úřadu,
- ŠVP není zpracovaný podle struktury Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále RVP ZV), je třeba upřesnit a doplnit části *Učební osnovy*, *Pravidla pro hodnocení žáků* a *Vlastního hodnocení školy* (oblasti, cíle a kritéria),
- vlastní hodnocení školy dodržuje právně stanovenou strukturu, ale u oblastí, kde je potřebné zlepšení, chybí návrhy příslušných opatření,
- ve školním řádu nejsou všechna práva a povinnosti žáků i zákonných zástupců, kritéria stupňů hodnocení prospěchu a chování, pravidla při slovním hodnocení a jeho převodu do klasifikace.

V průběhu inspekce ředitel změnil s platností od 10. 10. 2011 rozvrh vyučovacích hodin. Opravil ho u tříd v 8. a 9. ročníku, kde někteří žáci měli v rozporu s právním předpisem v jednom dni 7 vyučovacích hodin v dopoledním vyučování. Nyní je v pořádku. Z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků byla odstraněna možnost udělování alternativních výchovných opatření, která právní předpis neumožňuje. V knize úrazů byla doplněna chybějící data narození některých zraněných žáků.

Ostatní dokumentace (školní matrika, výroční zprávy, třídní knihy) byla v pořádku.

Partnerské vztahy jsou rozvíjeny účelně, převážně se zákonnými zástupci a zřizovatelem. Ve vztahu ke školské radě ředitel plní povinnosti v souladu s právním předpisem. Občanské sdružení Klub rodičů a přátel Základní školy Dr. Edvarda Beneše spoluorganizuje různé akce a pomáhá finančně. Vedení školy má zájem na fungování žákovského Školního parlamentu, který zatím hledá cesty ke své činnosti. Nadstandardně se rozvíjí mezinárodní spolupráce prostřednictvím výše uvedených projektů, služících k navázání vztahů se zahraničními školami a jejich žáky a ke zdokonalování jazykových i dalších dovedností.

Personální podmínky vytvářejí z hlediska věkového složení a odborné kvalifikace vhodné předpoklady k naplňování ŠVP. Pedagogický sbor je stabilizovaný, postupně doplňovaný začínajícími učiteli, kterým je věnována dostatečná pozornost. Vedení školy aktivně podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP), snaží se zajistit co nejvyšší kvalifikovanost a odbornost vyučujících. Promyšlené plánování vychází z koncepčních záměrů školy zaměřených na využívání efektivních forem a metod práce, což se zatím u části pedagogického sboru nedaří naplňovat. V loňském roce většina pedagogů absolvovala vzdělávání v oblasti péče o žáky se SVP, v předešlých letech e-learningový kurz v informační a počítačové gramotnosti. Proběhlo školení k používání interaktivní tabule. Na začátku školního roku se podařilo zrealizovat team-buildingový výjezd.

Na prvním stupni většina vyučujících účelně promýšlela organizaci výuky a nepodceňovala žádnou její část. Kvalitu výchovně-vzdělávací práce pozitivně ovlivňoval jejich přístup a vstřícná vzájemná interakce se žáky. Časté střídání metod i forem výuky, vhodné využití ICT techniky, mezipředmětových souvislostí, osobních zkušeností žáků i didaktické hry podporovaly účinnost vzdělávání. Citlivý přístup asistenta pedagoga zvyšoval úspěšnost vzdělávání i rozvoj sociálních dovedností integrovaného zdravotně postiženého žáka. Někteří vyučující však volili frontální způsob výuky založený na řízeném rozhovoru, přičemž převažovala jejich vlastní činnost. Žáci nedostali prostor k pohybovým a relaxačním aktivitám. V závěru vyučovacích hodin učitelé hodnotili práci třídy, případně společně zopakovali učivo.

Na druhém stupni někteří vyučující matematiky a českého jazyka často spoléhali na své dlouholeté pedagogické zkušenosti. Uplatňovali zažitou frontální formu výuky s obvyklým střídáním základních didaktických metod (řízený rozhovor, výklad, procvičení), které méně zaměstnávaly žáky a více vyučující. Zadávané úkoly nebyly obsahově odlišené podle výkonnosti žáků, chyběla individualizace a diferenciací výuky, většina učitelů spíše spoléhá na individuální práci odborníků s těmito žáky. V českém jazyce byla přínosná prezentace učiva literatury pomocí interaktivní tabule i zařazení práce ve dvojicích a v kooperativních skupinách. Jen někteří učitelé využívali účinnou motivaci a zpětnou vazbu, stejně tak závěrečnou rekapitulaci učiva a úspěšnosti třídy.

Při výuce na obou stupních chyběla dostatečná podpora vzdělávacího procesu názorně-demonstračními pomůckami, nástěnnými výukovými obrazy, jazykovými příručkami a slovníky.

Ve školní družině vychovatelé efektivně aktualizují rámcové měsíční plány, realizované akce nenásilně propojují s obsahem základního vzdělávání. Respektovali členění programu na relaxační, zájmové a výchovné činnosti i případnou pomoc při domácí přípravě. Využívali mezipředmětové souvislosti se zapojením hraček, názorných pomůcek a odborné literatury. K aktivizaci žáků volili motivaci vycházející z plánovaných i aktuálních, improvizovaných témat, citlivě zařazovali relaxační či odpočinkové chvíle. Při individuálních i kooperativních činnostech poskytovali dětem okamžitou zpětnou vazbu a verbálně je hodnotili.

Celkové hodnocení školy

Činnost příspěvkové organizace je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Škola dbá na bezpečnost a zdravý vývoj žáků. Realizované preventivní strategie a projekty v oblasti poradenských služeb jsou funkční a přínosné. Škola dbá na bezpečnost a zdravý vývoj žáků, závažným rizikem však je stav hřiště školní družiny.

Nadstandardní nabídka volitelných předmětů v rámci ŠVP a četné zařazování projektů umožňuje příznivý rozvoj žákovských vědomostí a dovedností. S průběžným hodnocením výsledků vzdělávání škola zatím pracuje nesystematicky. Pozornost je třeba zaměřit na sledování úspěšnosti přechodu žáků z nižšího na vyšší stupeň základního vzdělávání.

Ředitel školy zajistil další zlepšování personálních a materiálních předpokladů vzdělávání. Dodržuje právní povinnosti podle školského zákona s výjimkou nedostatků, které je nutno odstranit:

- *ŠVP musí být v souladu s RVP ZV dle § 5 odst. 1 školského zákona,*
- *ve vlastním hodnocení školy u oblastí, kde je třeba úroveň vzdělávání zlepšit, je nutné uvést návrhy příslušných opatření v souladu s § 8 odst. písm. c) vyhlášky č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, ve znění pozdějších předpisů,*
- *obsah školního řádu musí odpovídat § 30 školského zákona a § 14 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů,*
- *záznamy z pedagogických rad musí obsahovat projednání všech zásadních pedagogických dokumentů a opatření týkajících se vzdělávací činnosti školy v souladu s § 164 odst. 2 školského zákona,*
- *rozhodnutí ředitele v oblasti státní správy musí být podle § 183 odst. 1 a 2 školského zákona v souladu se správním řádem,*
- *škola musí zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví žáků v souladu s § 29 odst. 2 školského zákona, hřiště školní družiny a jeho vybavení musí odpovídat bezpečnostním a hygienickým normám.*

Převaha frontální výuky nevytváří příznivé předpoklady k rozvoji všech žákovských kompetencí. Hlavně na druhém stupni je zapotřebí důsledně zařazovat vzdělávací strategie vymezené v ŠVP, které podporují rozvíjení klíčových kompetencí, zvýšit četnost kooperativních forem a efektivně začleňovat zpětnou vazbu, sebereflexi žáků i jejich vzájemné hodnocení. Je potřebné více uplatňovat diferenciaci k zajištění individuálních potřeb všech žáků a efektivněji využívat názorné pomůcky ve výuce.

Školní družina kvalitně plní účel zájmového vzdělávání, svými aktivitami účinně pomáhá rozvíjet klíčové kompetence žáků.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 15 dnů požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Oznámení zašlete na adresu Česká školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu. Ve věci nevyhovujícího hřiště školní družiny se Česká školní inspekce obrátila s žádostí o prošetření jeho stavu na Hygienickou stanici hl. m. Prahy.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jichž se týká, a v Pražském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Praze dne 17. října 2011

Mgr. Noëlle Kleinová, školní inspektorka   Kleinová v. r.

PaedDr. Jana Křest'ánová, školní inspektorka   Křest'ánová v. r.

Mgr. Jiří Mikoláš, školní inspektor   Mikoláš v. r.

Mgr. Jana Turečková, školní inspektorka   Turečková v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Praze dne 19. 10. 2011

Mgr. Martin Střelec, ředitel školy

Martin Střelec v. r.

Připomínky ředitele školy

3. 11. 2011

Připomínky nebyly podány.